



PREASEISIÚINT Uimh. 136/25

Lucsamburg, 11 Samhain 2025

Breithiúnas na Cúirte i gCás C-19/23 | an Danmhairg v an Pharlaimint agus an Chomhairle (pá íosta leordhóthanach)

Deimhníonn an Chúirt bailíocht cuid mhór den Treoir maidir le pá íosta leordhóthanach san Aontas Eorpach

Mar sin féin, cuirtear ar ceal an fhoráil lena liostaítear critéir éigeantacha atá le cur san áireamh ag na Ballstáit ina bhfuil pá íosta reachtúil ann agus an pá sin á shocrú agus á thabhairt cothrom le dáta, chomh maith leis an riail lena gcuirtear cosc ar laghdú pá den sórt sin nuair a bhíonn siad faoi réir innéacsú uathoibríoch

Tharchuir an Danmhairg an t-ábhar chuig an gCúirt Bhreithiúnais agus d'iarr sí go gcuirfí an Treoir maidir le pá íosta leordhóthanach san Aontas Eorpach ar neamhní ina hiomláine. Measann sí, go háirithe, go mbaineann an Treoir sin an bonn de roinnt na n-inniúlachtaí idir an tAontas Eorpach agus na Ballstáit, ós rud é go mbaineann sí le cur isteach díreach ar chinneadh pá laistigh den Aontas Eorpach agus ar an gceart comhlachais, a thagann, de réir na gConarthaí, faoi inniúlacht náisiúnta. Níl an Chúirt ach ceart go páirteach sa Danmhairg. Sainaitnítear ann an cur isteach sin ar dhá fhoráil den Treoir atá dírithe ar na Ballstáit ina bhfuil pá íosta reachtúil agus a bhaineann le pá íosta reachtúil a shocrú nó a nuashonrú. Maidir leis an gcuid eile, diúltaíonn an Chúirt do chaignean na Danmhairge, agus ar an gcaoi sin deimhníonn sí bailíocht fhoirmhór na Treorach atá i gceist.

An 19 Deireadh Fómhair 2022, ghlac reachtóir an Aontais, eadhon Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle, an Treoir maidir le pá íosta san Aontas Eorpach¹. D'fhonn dálaí maireachtála agus oibre san Aontas a fheabhsú, bunaítear leis an Treoir sin creat arb é is aidhm dó, *inter alia*, leordhóthanacht an phá íosta reachtúil a áirithiú sna Ballstáit ina bhfuil siad ann, agus cómhargáil maidir le socrú pá a chur chun cinn.

Tá caignean tugtha ag an Danmhairg² os comhair na Cúirte Breithiúnais chun an Treoir a chur ar neamhní ina hiomláine³.

Áitíonn sí go ndéantar neamhaird sa Treoir ar roinnt na n-inniúlachtaí idir an tAontas agus na Ballstáit, toisc go gcuireann sí isteach go díreach ar chinneadh pá laistigh den Aontas agus ar an gceart comhlachais, rud nach dtagann i gcomhréir leis na Conarthaí⁴, faoi inniúlachtaí an Aontais.

Measann an Chúirt nach mbaineann **eisiamh inniúlacht an Aontais dá bhforáiltear leis na Conarthaí sa dá réimse atá i gceist le haon cheist a bhfuil baint aici le pá nó leis an gceart comhlachais. Ní chumhdaítear leis ach oiread aon bheart a mbeadh tionchar nó tionchar aige, sa chleachtas, ar leibhéal an luacha saothair.**

Murach sin, ní bheadh aon chiall le hinniúlachtaí áirithe a thugtar don Aontas chun tacú le gníomhaíocht na mBallstát maidir le dálaí oibre⁵ agus chun an ghníomhaíocht sin a chomhlánú. Dá bhrí sin, **níl feidhm ag eisiamh dlínse ach amháin maidir le cur isteach díreach dhlí an Aontais** ar chinneadh pá agus ar an gceart comhlachais.

Tar éis don Chúirt cuspóir agus ábhar na Treorach a scrúdú, ní **shainaitníonn sí cur isteach den sórt sin ach in dhá chás shonracha amháin.**

Sa chéad áit, ceanglaítear leis an Treoir ar na Ballstáit ina bhfuil pá íosta reachtúil ann critéir ⁶ a chur san áireamh atá le cur san áireamh sna nósanna imeachta chun pá íosta reachtúil a shocrú agus a nuashonrú. Trí sin a dhéanamh, **is éard atá i gceist leis an Treoir comhchuibhiú ar roinnt de na heilimintí a chomhdhéanann an pá íosta reachtúil agus, dá bhrí sin, cur isteach díreach ar chinneadh pá.**

Sa dara háit, baineann an rud céanna leis an riail lena gcuirtear cosc ar laghdú pá íosta reachtúil ⁷, i gcás ina ndéantar foráil sa reachtaíocht náisiúnta maidir le sásra uathoibríoch chun pá íosta reachtúil a innéacsú.

Dá bhrí sin, **cuireann an Chúirt forálacha na Treorach ar neamhní lena mbaineann an cur isteach díreach sin ar dhlí an Aontais maidir le cinneadh pá**, rud a thagann lasmuigh de chumhachtaí reachtacha an Aontais Eorpaigh, dá bhrí sin. Díbhtear do chaingean na Danmhairge maidir leis an gcuid eile.

Go háirithe, tagann an Chúirt ar an gconclúid **nach bhfuil cur isteach díreach ar dhlí an Aontais ar an gceart comhlachais i gceist leis an Treoir**. Go háirithe, tagann sí ar an gconclúid sin i ndáil leis an bhforáil sa Treoir maidir le 'Comhchargáil maidir le socrú pá a chur chun cinn', ar an bhforas, *inter alia*, nach gceanglaítear leis an bhforáil sin ar na Ballstáit a cheangal ar níos mó oibríthe dul isteach i gceardchumann. Diúltaíonn an Chúirt freisin do phléadáil na Danmhairge gur glacadh an Treoir ar **bhunús dlí mícheart** ⁸.

NÓTA: Le caingean le haghaidh neamhniú, iarrtar go gcuirfí ar neamhní gníomhartha institiúidí an Aontais Eorpaigh atá contrártha do dhlí an Aontais. Faoi choinníollacha áirithe, féadfaidh na Ballstáit, na hinstiúidí Eorpacha agus daoine aonair caingean le haghaidh neamhniú a thabhairt os comhair na Cúirte Breithiúnais nó na Cúirte Ginearálta. I gcás ina bhfuil bunús maith leis an gcaingean, cuirfear an gníomh ar neamhní. Ní mór don institiúid lena mbaineann aon fholús dlíthiúil a chruthaítear le neamhniú an ghnímh a réiteach.

Doiciméad neamhoifigiúil le húsáid ag na meáin, nach bhfuil ina cheangal ar an gCúirt Bhreithiúnais.

Foilsítear [téacs iomlán agus, i gcás inarb infheidhme, achoimre](#) ar an mbreithiúnas ar shuíomh Gréasáin CURIA lá na fógartha.

Teagmhálaí preasa: Jacques Zammit ☎ (+352) 4303 3355.

Tá íomhánna den bhreithiúnas arna fhógairt ar [‘Europe by Satellite’](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Fanaigí i dteagmháil linn!



¹ [Treoir \(AE\) 2022/2041](#) ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 19 Deireadh Fómhair 2022 maidir le pá íosta leordhóthanach san Aontas Eorpach.

² Le tacaíocht ón tSualainn.

³ Mar mhalairt air sin, d'iarr an Danmhairg go gcuirfí Airteagal 4(1)(d) agus/nó Airteagal 4(2) den Treoir, a bhaineann le cómhargáil i socrú pá a chur chun cinn, ar neamhní. Dar leis an Danmhairg, cuireann na forálacha sin isteach ar inniúlachtaí na mBallstát freisin.

⁴ Airteagal 153(5) CFAE.

⁵ De réir Airteagal 153(1)(b) CFAE.

⁶ De réir Airteagal 5(2) den Treoir, áirítear ar na critéir sin ar a laghad cumhacht cheannaigh an phá íosta reachtúil, agus an costas maireachtála, leibhéal agus dáileadh ginearálta an phá, an ráta fáis pá agus na leibhéil fhadéarmacha agus na treoichtaí sa táirgiúlacht náisiúnta á gcur san áireamh.

⁷ Airteagal 5(3) den Treoir.

⁸ Mar thaca lena caingean chun an Treoir a chur ar neamhní ina hiomláine, d'áitigh an Danmhairg freisin, fiú má thagann ábhar na Treorach faoi inniúlacht an Aontais, go bhfuil sí bunaithe ar bhunús dlí mícheart. Ós rud é go mbaineann sé freisin le hionadaíocht chomhchoiteann agus cosaint leasanna oibríthe agus fostóirí, ba cheart don Chomhairle é a ghlacadh d'aon toil, cé gur glacadh é trí thromlach cáilithe.